

Målnummer:	4155-02	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2003-05-27		
Rubrik:	Utfyllnad av nedlagda kalkstensgruvor med kalkstensavfall (mesa) har inte ansetts utgöra sådan deponering eller förvaring som är skattepliktig enligt lagen (1999:673) om skatt på avfall. Förhandsbesked angående avfallsskatt.		
Lagrum:	1 § första stycket lagen (1999:673) om skatt på avfall		
Rättsfall:	EG-domstolens dom i mål C-6/00, ASA, REG 2002 s. I-1961		

REFERAT

I ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde Partek Nordkalk AB (bolaget) bl.a. följande. Bolaget producerar och säljer kalkstensbaserade produkter. I regel bryts kalkstenen i bolagets egna gruvor. En viktig kundgrupp för bolaget är massa(cellulosa)industrin som använder bränd kalk i den s.k. kausticeringsprocessen. Mesa, ett kalkstenspulver, uppstår som en restprodukt i denna användning. - Massabruken återanvänder en del av mesan i processen men allt kan inte återanvändas och massabruken kräver därför att bolaget såsom leverantör av kalken tar emot den mesan. En del av denna torkas och säljs som jordbrukskalk men den marknaden är begränsad. Att transportera mesan längre sträcker är av ekonomiska skäl inte heller alltid möjligt. Bolaget överväger, under förutsättning att erforderliga miljötillstånd lämnas, att använda mesa som utfyllnadsmaterial när bolagets gruvor i Vingåker och Orsa skall återställas. Att återställa gamla gruvor ingår som ett led i bolagets eget miljöarbete.

Bolaget anhöll om svar på följande frågor: - Fråga 1 - Är utfyllnad av kalkstensgruvor med mesa att anse som sådan slutlig förvaring eller deponering som avses i 1 § lagen (1999:673) om skatt på avfall (LSA)? - Fråga 2 - Om den första frågan besvaras jakande önskas besked om mesa är att likställas med "kalkstoft" alternativt "kalksten" vid tillämpningen av 3 § första stycket 1 a) LSA?

Skatterättsnämnden (2002-06-05, Wingren, ordförande, Edlund, Odéen, Ohlson, Peterson, Sjöberg, Tjörnefar) yttrade: Förhandsbesked - Fråga 1- Den tilltänkta utfyllnaden med mesa av bolagets kalkstensgruvor i Vingåker och Orsa utgör inte sådan deponering eller förvaring som avses i 1 § första stycket LSA. - Motivering - Enligt 1 § första stycket LSA skall avfallsskatt betalas till staten för avfall som förs in till en avfallsanläggning där farligt avfall eller annat avfall till en mängd av mer än 50 ton per år slutligt förvaras (deponeras) eller förvaras under längre tid än tre år. Bolaget säljer kalkstensbaserade produkter till bl.a. massaindustrin som använder dessa i den s.k. kausticeringsprocessen. Som en restprodukt i denna användning uppstår mesa, som till största delen består av kalciumkarbonat och vars kemiska sammansättning är snarlik kalkstens. Mesan uppges vara ett mycket finkornigt material med 25-30 procents fukthalt. Den har i ärendet jämförts med fuktig sand och uppges kunna lagras på hög utan att den flyter ut. - Som en del i bolagets eget miljöarbete ingår att återställa bolagets gruvor. Under förutsättning att erforderliga tillstånd erhålls från de lokala miljömyndigheterna överväger bolaget att använda mesa som utfyllnadsmaterial i återställandet av bolagets kalkstensgruvor i Vingåker och Orsa. Fråga i första hand är om denna användning skall betraktas som sådan deponering eller förvaring som avses i 1 § första stycket LSA eller om förfarandet skall anses utgöra nyttoanvändning. - Nämnden gör följande bedömning. - I förarbetena till LSA anfördes bl.a. följande

om vad som vid tillämpningen bör innefattas i begreppet deponering. "Exempel på verksamhet som inte betraktas som slutlig förvaring eller deponering är verksamhet som under vissa omständigheter var tillståndspliktig respektive anmälningspliktig enligt gamla punkten 92.04 i bilagan till miljöskyddsförordningen. Den aktuella punkten har tidigare tillämpats på i huvudsak dels lagring av slam hos lantbrukare under kortare tidsperioder i avvaktan på möjlighet till spridning, dels användning av avfall som utfyllnad vid anläggningsarbeten och liknande. I ett fall som det sistnämnda är det helt uppenbart att avfallsskatt inte bör aktualiseras, eftersom avfallet i detta fall nyttiggjorts och alltså funnit ett alternativt användningsområde. Enligt regeringens uppfattning bör det inte i något fall där en verksamhet ryms under den gamla punkten 92.04 i bilagan till miljöskyddsförordningen i dess utformning före miljöbalkens ikraftträdande komma i fråga att betrakta verksamheten som skattepliktig" (prop. 1998/99:84 s. 28 f.). - Enligt punkt 92.04.01 i bilagan till miljöskyddsförordningen (1989:364) skulle tillstånd sökas hos länsstyrelsen för verksamhet som bestod i utsläpp av fast avfall eller något annat fast ämne från mark, byggnad eller anläggning i vattendrag, sjö eller annat vattenområde eller uppläggning av ett sådant ämne på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten och där föroreningsrisken inte bedömdes som ringa. Enligt punkt 92.04.02 nämnda bilaga skulle anmälan göras till den kommunala nämnden för verksamhet avseende uppläggning av fast avfall eller något annat fast ämne på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten och där föroreningsrisken bedömdes som ringa. - Med hänsyn till vad som upplysts om beskaffenheten av mesan och omständigheterna i övrigt talar enligt nämndens bedömning övervägande skäl för att betrakta bolagets tilltänkta utfyllnad av de aktuella gruvorna med mesa som ett nyttiggörande av denna. Förfarandet utgör därför inte en slutlig förvaring eller deponering enligt 1 § första stycket LSA. - Med hänsyn till svaret på fråga 1 förfaller fråga 2.

Riksskatteverket (RSV) överklagade och yrkade att Regeringsrätten, med ändring av förhandsbeskedet, skulle förklara att utfyllnad av kalkstensgruvor med mesa var att anse som sådan slutlig förvaring eller deponering som avsågs i 1 § LSA (fråga 1) och att mesa inte kunde likställas med kalkstoft alternativt kalksten vid en tillämpning av 3 § första stycket 1 a) LSA (fråga 2).

Till stöd för sin talan åberopade RSV i huvudsak följande avseende fråga 1. Mesa kan återanvändas och därigenom nyttiggöras genom att bl.a. utnyttjas som kalkningsmedel inom jordbruket eller genom att brännas om till kalk. Detta bör vara exempel på vad som åsyftas i förarbetena när det anges att ett alternativt användningsområde för avfall funnits, vilket innebär att avfallet inte skall bli skattepliktigt enligt 1 § första stycket LSA (SOU 1996:139 s. 119). En utfyllnad av gruvor med mesa kan inte anses vara ett alternativt användningsområde eller ett nyttiggörande av avfallet. I EG-domstolens dom den 27 februari 2002 i mål C-6/00 (Abfall Service AG, ASA, mot Bundesminister für Umwelt, Jugend und Familie) framkommer att om en utfyllnad inte skall anses vara deponering utan återvinning bör två kriterier vara uppfyllda, nämligen att avfallet skall vara lämpligt för förfarandet och att användningen av avfallet skall spara naturresurser. Beträffande fråga 2 anförde RSV i huvudsak att mesa inte är ett jungfruligt material utan ett avfallsslam som uppkommit genom att ett naturmaterial, kalksten, har förbrukats i en kemisk process. Att ett avfall delvis består av kalksten räcker inte för att det i sig skall anses vara kalksten eller kalkstoft. Därmed är inte 3 § första stycket 1 a) LSA tillämplig.

Bolaget bestred ändring av Skatterättsnämndens beslut och anförde i huvudsak följande avseende fråga 1. Den av RSV åberopade domen från EG-domstolen kan användas som utgångspunkt för bedömningen om användningen av mesan skall ses som ett nyttiggörande och en återvinningsåtgärd. Det avgörande måste vara att andra naturmaterial sparas genom att mesan används i deras ställe. Om mesa inte används kan bolaget behöva använda annat lämpligt naturmaterial för att återställa kalkstensbrotten. Det skall noteras att för det fall bolaget inte tar emot mesan kommer denna med stor sannolikhet att

deponeras av pappersmassaindustrin. Beträffande fråga 2 anförde bolaget i huvudsak att mesan till klart övervägande del bestod av kalk och därför föll in under definitionen av kalksten.

Regeringsrätten (2003-05-27, Nordborg, Wennerström, Ersson, Dexe, Nord) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten gör samma bedömning som Skatterättsnämnden.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Föredraget 2003-04-29, föredragande Perttu, målnummer 4155-2002

Sökord:

Litteratur: Prop. 1998/99:84 s. 26, 28, 30, 49
